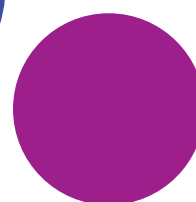
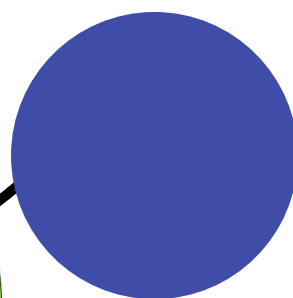

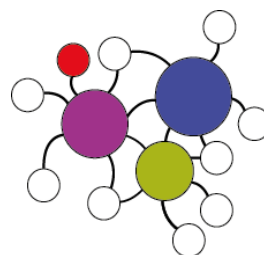
Korte Verhalen Club

Vrij onderwerp

September 2024

www.welzijnbergen.nl

**Stichting
Welzijn
Bergen**

Spelregels

Om de 4 weken (met uitzondering van een zomerstop) krijg je een onderwerp waarover je een kort verhaal of een mooie herinnering schrijft, dit mag ook in dichtvorm of met een mooie tekening. Illustraties bij de teksten zijn altijd welkom.

We denken aan minimaal een A5 (350 woorden), maximaal een A4 (700 woorden). Aanleveren kan digitaal, per post of je kunt het afgeven bij een van de wijksteunpunten. Zie de adressen op de achterpagina.

Je mag zelf weten of je een verhaal anoniem of met naam inlevert.

Hoe meer deelnemers, des te meer verhalen. Met elkaar maken we een bundel vol leesplezier met mooie, lieve en warme verhalen. We zullen de bundels ook in de verzorgingshuizen en bibliotheken in onze gemeente verspreiden.

De bundels worden digitaal toegestuurd.
Hier zijn geen kosten aan verbonden.

De bundels kunnen ook tegen een kleine vergoeding (€3,00) opgehaald worden bij de Wijksteunpunten.

Voorwoord (en bijdrage)

In een niet heel comfortabele stoel, naast het bed op de slaapkamer (het zou ook ergens anders kunnen staan, nietwaar?) maak ik van de verschillende verhalen met een 'vrije onderwerpkeuze' van de KVC weer één uitgave.

Die plek is niet favoriet voor dat maandelijks klusje, maar de hele benedenverdieping is leeg: vandaag wordt de elektrische vloerverwarming geplaatst. Morgen komt de nieuwe vloer daaroverheen en woensdag kunnen we de opgeslagen meubelen (logeerkamer, garage, garage burens, tuin) weer terugzetten.

Dat gesjouw met van alles en nog wat zal nooit mijn hobby worden!

Mijn rug is al sinds mijn jeugd een zwakke plek (te jong te lang, en te weinig gedaan aan het sterker maken ervan) en dat blijkt bij dit soort gelegenheden telkens weer. De oplopende leeftijd helpt natuurlijk ook niet...

Ik schreef mijn broer (in Nieuw Zeeland) dat ik me voor het eerst zo oud voel als ik ben.

Het streven was om 'van het gas af te gaan' en dat is met deze actie gelukt. Inductiekoken, warmtepompboiler en elektrische vloerverwarming.

CV eruit, radiatoren uit de kamer en de hal, het is allemaal gebeurd.

Aanleiding: de vervelende situatie twee jaar terug, met gasprijzen die alleen maar hoger werden. Daar wil ik geen last meer van hebben.

Misschien nog zonnepanelen erbij en op enig moment een thuisbatterij.

Als er een efficiënt apparaat op de markt komt om ook windenergie te 'oogsten' (zie bijvoorbeeld de windturbine 'powerpod') dan kunnen we helemaal van het net, voor zowel gas als elektriciteit.

Maar dat is toekomstmuziek.

Voorlopig eerst maar eens ervaring opdoen met de nieuwe verwarming!

Ronald Jelsma

Inhoud

Ab Helsloot	5
Dicky Spee-Schut	8
Mieke Wijminga	9
Cootje Bronner	11
Walter van Gelderen	15
Gea van Zadelhoff	17
Bernadette Hengeveld	18
Anneke Kettenes	20
Henk van Zadelhoff	25
Gerda Andriesma	27
Hans van de Langenberg	29
Fred Steinkühler	33

Jazzgeschiedenis: saxofonist Bob Rigter

Het is inmiddels 12 jaar geleden dat ik met mijn band 'JazzInDeeD' heb gespeeld met saxofonist Bob Rigter, e schrijven 30 oktober 2011.

Wij waren gevraagd door Pierre Jongeneel om te komen spelen bij de opening van een tentoonstelling in zijn Bergense Galerie Pie. Dit alles in het kader van de Bergense Kunst10Daagse.

Pierre had gemeld dat er nog een muzikant zou komen spelen, maar hield dat voor ons nog even geheim. Het bleek saxofonist Bob Rigter te zijn, een goede vriend van Pierre.

Het was een geweldige ontmoeting. Niet alleen muzikaal, maar ook menselijk. Bob was een zeer aimabel persoon. Tussendoor tijdens de muzikale happening lekker met elkaar kletsen over kunst in de brede zin van het woord.

Bob was niet alleen muzikant maar ook schrijver van enkele boeken.

Bob Rigter is op 2 oktober 1934 geboren in Haarlem. Na zijn examen HBS-B, gaat hij Engelse taal- en letterkunde studeren en leert zichzelf saxofoon spelen. Hij woonde inmiddels in Noordwijk en speelt in het 'Leids combo' met o.a. Cees Schrama. Ook maakt hij deel uit van het Hein van der Gaag sextet. Hij speelt veel op jamsessies in de Haagse Dierentuin en in het Scheveningse Kurhaus.

Hij speelt daar o.a. met de drummers Wessel Ilcken en John Engels, met bassist Ruud Jacobs en de saxofonisten Toon van Vliet en Enno Spaanderman. We spreken over de periode 1953-1957.

Van 1957 tot 1971 heeft Bob vrijwel geen muzikale activiteiten. Hij is een kleine acht jaar docent Engels in het middelbaar onderwijs in Rotterdam. In 1968 wordt hij wetenschappelijk medewerker aan de Rijksuniversiteit Leiden. Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Hij pakt de saxofoon weer op en speelt regelmatig in de Haarlemse Jazzclub en in café 'De Twee Spieghele' in Leiden.

Naast muziek maken schrijft Bob ook boeken. Zijn debuutroman heet 'Jazz in de Oostzee'. De hoofdpersoon vertelt over episodes in zijn leven met jazzmuzikanten als Ben Webster, Dexter Gordon, Johnny Griffin, Chet Baker en vele anderen. Vervolgens schrijft hij meerdere boeken met titels als 'Langarm', 'Vreemd' en 'Zen'. Ook geeft Bob lezingen over de jazzcultuur.

In 1988 richt hij het Bob Rigter kwartet op. Hij speelt vele jaren met pianist Hans van der Rhee, bassist Eric Heijnsdijk en drummer Rob Engels [broer van John Engels]. Zij spelen fijne jazz standards, ballads en bossa novas. Later komt zijn zoon meespelen, tenorsaxofonist Simon Rigter. Het programma van vader en zoon heet: 'Vijf op de schaal van Rigter'. Regelmatig is het kwintet op tournee in Frankrijk.

Als Bob vijftig jaar jazzmuzikant is, krijgt hij in 2003 de 'Key Award' van de stichting Leidse Jazzweek uitgereikt door de burgemeester van Leiden. Omdat hij veel heeft gedaan voor zijn woonplaats Noordwijk, wordt hij in 2016 benoemd tot cultureel ambassadeur van de gemeente Noordwijk. Zijn muziek is bewaard gebleven op de cd's: 'Love you madly', 'Touching you' en 'Five on the Rigter scale'.

Bob Rigter overleed op 5 februari 2017

“De beoefening van kunst en wetenschap, zowel passief als actief, leidt tot verfijning van ervaring, tot rustige aandacht, begrip en waardering voor wat de ander te bieden heeft: schoonheid, maar ook nieuwe wijzen van zien en ervaren.”

Bob Rigter

Ab Helsloot

Geen 'gezellig' onderwerp...

Ik heb eerst wel even moeten denken over welk onderwerp ik zou gaan schrijven.

Al snel wist ik eigenlijk maar één onderwerp om over te schrijven. Maar ik vroeg me wel af of ik daarover kón gaan schrijven. Het is namelijk niet zo'n gezellig onderwerp.

Maar het leven bestaat nu éénmaal niet alleen uit leuke dingen.

Het gaat op het ogenblik niet zo goed met mijn gezondheid. Ongeveer twee maanden geleden ontdekte ik een heel klein knobbeltje onder mijn borst. Heb het een goeie week aangekeken, controleerde het iedere avond, maar vertrouwde het uiteindelijk toch niet en ben toen naar de huisarts gegaan. Toen zijn meteen de alarmbellen gaan rinkelen en ik ben inmiddels al een keer of negen naar het ziekenhuis geweest voor allerlei onderzoeken. Uitslag: borstkanker, voor de derde keer. Beide keren heb ik bestralingen gehad. Nu heet het geen borstkanker, maar stralingsschade. Komt bijna niet voor, maar ik heb nu de pech. Helaas moeten beide borsten geamputeerd worden en daarna transplantaties.

Vrijdag 13 september amputatie, dan een week of drie rust en dan de transplantaties.

Spannende weken, je staat er mee op en gaat er mee naar bed.

Ik hoop volgende keer een wat gezelliger stukje te kunnen schrijven.

Dicky Spee

Een album voor een poesie

Op mijn 10e verjaardag kreeg ik een poeziealbum met een mooie groene kaft.

Wat was ik er blij mee en met mooie letters schreef ik voorin:

Dit album behoort aan mij zolang ik hoop te leven.

Mieke is mijn naam al bij de doop gegeven.

Wijminga is mijn vaderlijke stam.

Bergen is de plaats waar ik ter wereld kwam.

Mijn moeder schreef er als eerste in, daarna volgden mijn twee zusjes en ook mijn drie broers.

Natuurlijk ook mijn oma, vriendinnetjes en klasgenootjes en al snel was het album vol.

De pagina na die van mijn moeder bleef echter leeg, ik had er met potlood genoteerd dat die bladzijde voor mijn vader was.

Waarom hij er nooit in schreef?

Waarschijnlijk had hij het gewoon te druk.

Ik herinner me dat hij altijd heel vroeg op stond om beneden, in de dan nog rustige huiskamer, zijn grote tekenbord uit te klappen en daar zeer precies aan het werk ging.

Hij was waterbouwkundige en tekende bruggen, viaducten, dammen en sluisen.

Als jongeman had hij een jaar aan de Afsluitdijk gewerkt en op latere leeftijd hield hij zich met de Deltawerken bezig.

Vaak vroeg van huis en laat weer thuis, maar ook geregeld een paar nachten per week in een hotel in Zeeland of Limburg.

Toen mijn vader al dik in de tachtig was bedacht ik opeens dat het tijd werd dat hij alsnog iets in mijn poeziealbum schreef. De smoes van 'geen tijd' ging immers niet meer op.

En gelukkig gaf hij gehoor aan mijn oproep.

Lieve Mieke
Een album voor een poesie
Is feitelijk een smoesie
Wat ik heb opgeschreven
Zal zeker jaren leven
Veel langer dan je vader
Dat verklaar ik je wel eens nader
Nu moet je het maar doen
Met een wang en een zoen
Zoals we dat al jaren doen
Ik wens je veel geluk.

In 2006 overleed mijn vader op 95-jarige leeftijd.

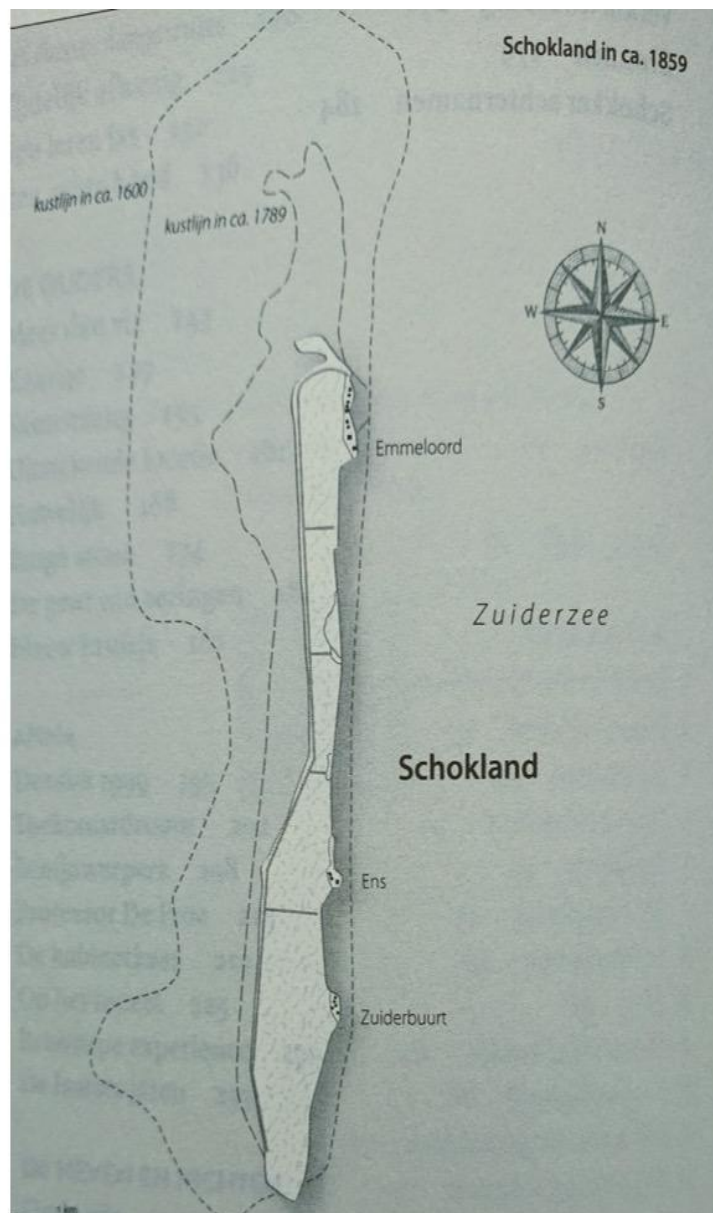
En wat ben ik nog altijd blij dat in mijn poëziealbum geen bladzijde onbeschreven is gebleven.

Mieke Wijminga

Een interessant boek

Om in mijn nieuwe omgeving ingeburgerd te raken, bezocht ik de website van de bibliotheek. Ik las dat er begin november een boekbespreking wordt gehouden, waarop ingeschreven kan worden. Een goed idee om nieuwe mensen te leren kennen. Meteen het boek 'eiland van Anna' aangeschaft, geschreven door Eva Vriend.

Modern onderzoek gaat ervan uit dat ca. 1100 mensen op Schokland in de Zuiderzee zijn gaan wonen.

Ze ontginnen het veen om landbouw kunnen te bedrijven. Daardoor begint de bodem in te zakken en komt het eiland regelmatig onder water te staan. Door al die overstromingen wordt Schokland steeds kleiner, is het op de sompige grond niet meer mogelijk te boeren en richt men zich op de visserij. In de hierop volgende eeuwen wordt de bevolking steeds armer. Na de Franse tijd is de vloot van 80 schepen naar 57 gedaald. Epidemieën zoals cholera en tyfus, strenge winters, jaren waarin de haring nauwelijks aanwezig is, de stormrampen van 1824 en (vooral die van) 1825, waardoor 86 huizen onbewoonbaar worden en er 26 volledig weg worden geslagen, maken Schokland tot de armste gemeente van Nederland.

Na jaren van eindeloze discussies door de overheid: 'Wel of niet het eiland ontruimen, mag de regering zo vergaand ingrijpen, moeten de eilandbewoners een schadeloosheidsuitkering krijgen, kan dit type mensen het bedrag wel verstandig beheren, waar moeten ze wonen, welke gemeenten willen ze opnemen, moeten ze allemaal naar één plek verhuizen of over veel plaatsen verspreid worden', (de discussie klinkt mij in het heden maar al te vertrouwd) neemt de regering in 1859 het besluit dat alle 700 bewoners van het eiland moeten vertrekken. Er mag niets achtergelaten worden, aangezien men vermoedt dat de Schokkers, als het ze ergens niet bevalt, naar het eiland terug zullen gaan.

Vriend beschrijft via hoofdpersoon 'Anna' wat er met inwoners en hun nakomelingen gebeurt als ze in een nieuwe omgeving komen, waar de bewoners bedenkingen tegen hen hebben, en trekt parallellen met andere migrantenstromen. Het is bijvoorbeeld van cruciaal belang hoe de bevolking, op de plek waar de nieuwkomers zich vestigden, is samengesteld.

Een groep van 470 Schokkers die zich in Brunnepe vestigen, ontmoet een zeer kleine boerengemeenschap, waar zo nu en dan als bijverdienste wordt gevist en de inwoners ook katholiek zijn. Door de relatieve grote groep vissers, ontwikkelt het stadje zich tot een echt vissersdorp, waar zelfs een nieuwe haven aangelegd wordt. De groep die naar de protestantse Hanzestad Kampen trekt, mag alleen buiten de stadsmuren gaan wonen, daar waar de armelui verblijven.

De Schokkerbuurt in Kampen

Vriend laat aan huwelijkscijfers zien dat deze Schokkers en de buiten de muren levende families, samen een gemeenschappelijke vijand krijgen, waar beide groepen zich tegen afzetten en huwelijken ontstaan.

In 1927 begint de aanleg van een waterkering, die het IJsselmeer afsluit van de Waddenzee. 'Deze afsluitdijk maakt voor de Schokkers hun levenszee tot een dode plas. Hun bestaans-zekerheid, alles wat hun vertrouwd is en waar zij tot aan nu toe hun identiteit aan hebben ontleend, wordt hen ontnomen.'

Zomer 1940 vindt alweer een ingrijpende gebeurtenis plaats. Onder leiding van professor Arie de Froe, hoogleraar erfelijkheidsleer aan de Universiteit van Amsterdam, worden de resten van 148 mannen, vrouwen en kinderen op Schokland opgegraven. 'Zij leren ons de oorspronkelijke samenstelling, de raciale bouw van ons volk kennen,' is het motto.

Tegenwoordig een omstreden gedachtegoed. Niet skelet voor skelet, maar vingers bij vingers, schedels bij schedels worden in kisten ingepakt en op de zolder van het Anatomisch-Embryologisch Laboratorium opgeslagen.

Later blijkt dat er nooit onderzoek plaats heeft gevonden.

Dankzij een aantal Schokker nakomelingen vindt, drieënzestig jaar na de opgraving, de herbegraving op Schokland plaats.

Vriend gaat na, op welk moment een persoon zich een 'Schokker' is gaan voelen. De vertrekkers worden volledig in beslag genomen door overleven. De tweede en derde generatie zijn meestal geassimileerd. Maar op het moment dat de nakomelingen zich realiseren dat Schokland geen eiland meer zal zijn, worden er regelmatig vaartochten naar het eiland gemaakt. Op dat moment is de 'Schokker identiteit' geboren.

Als Anna haar huisje, dat door haar grootvader op Schokland was afgebroken en in Kampen is herbouwd, eind jaren veertig moet verlaten, vraagt de directeur van het Zuiderzeemuseum haar of dit authentieke huisje met haar oorspronkelijke interieur, in het nieuwe openluchtgedeelte van het museum herbouwd mag worden.

Op 6 mei 1983 gaat Anna de reconstructie bekijken en ontdekt dat het huisje omgebouwd is tot een toiletgebouw. Ik moet eerlijk zeggen dat het als een schok bij mij binnenkwam, toen ik dat las. Wat moet dit dan wel voor Anna betekend hebben?

Een maand geleden, weer veertig jaar later, lees ik in het AD dat het huisje opnieuw is herbouwd en eerherstel aan de Schokker nakomelingen is aangeboden.

Anna heeft dit niet meer meegemaakt.

Cootje Bronner

Volkshogeschool Bergen en de kunst.

Met veel plezier heb ik als cursusleider van 1975 tot 2000 gewerkt op de Volkshogeschool Bergen NH. Een schitterende omgeving om in te werken en te ontspannen. Het Oude Hof heeft deel uitgemaakt van de Heerlijkheid Bergen, die in 1642 door Athonis Studler van Zurck is gekocht.

Bergen staat bekend als een kunstenaarsdorp. Een van hen was Adriaan Roland Holst (1888-1976). Hij staat bekend als 'De Koning der dichters'.

Op de toegangspoort naar het Oude Hof staat nog steeds een tekst van hem die aangeeft dat het landgoed is overgedragen aan 'Bergen's gemenebest':

*Eeuwen heeft dit oud oord
Van stilte onder trotse bomen
Hoge geslachten behoord.
Thans mocht het dan zo komen
Dat Bergen's gemene best
Met dit domein kon verwerven
Het hart van dit kustgewest.
Jacob van Reenen's erven
Droegen het over, opdat
Ons nageslacht bevroedde:
Hier berust onder onze hoede
Een nooit deelbare schat.*

Een van zijn bekendste gedichten is 'Zwerversliefde' uit de bundel 'Voorbij de Wegen'. De natuur was een grote inspiratiebron voor hem.

Het laatste couplet van dit gedicht:

*Veel liefde ging verloren in den wind,
En wat de wind wil zullen wij nooit weten;
En daarom- voor we elkander weer vergeten-
Laten wij zacht zijn voor elkander, kind.*

Op het plein voor het Oude Hof staan nog steeds twee linden die in 1643 zijn geplant tijdens de aanleg van het landgoed.

Jaren terug heb over deze linden een tekstje gemaakt:

De schoonheid van vergankelijkheid

*Uitgehold, leven halend uit wortels
staan tijdloos linden op het plein.
Tonend dat pracht nooit vergaat,
dat verval is te omarmen,
dat zij ons dat voorleven.*

Walter van Gelderen

De zomer voorbij

De zomer is weer aan het afbouwen, de meeste vakanties zitten er weer op en de scholen zijn ook weer begonnen. Het leven krijgt weer een klok en in 'no time' zit iedereen weer in z'n dagelijkse ritme. Op de terrasjes in de stad is het ook een stuk rustiger. Af en toe ontmoet je nog een verdwaalde buitenlandse toerist die je de weg vraagt. Zo blijft de sfeer van 'ergens op vakantie gaan' nog even naborrelen. Meestal vragen ze dan de weg in een vreemde taal en soms in gebrekkig Nederlands, wel leuk want ze proberen het in ieder geval.

Mijn ervaring is dat buitenlanders de Nederlandse taal een lastige taal vinden om te leren. Natuurlijk heb je te maken met grammatica, maar daar heb je in elke taal mee te maken. Het lastige aan de Nederlandse taal vonden de mensen, die ik sprak, de meerdere betekenissen van een woord.

Als je iemand aan de telefoon hebt ben je verbonden, als je jezelf in je hand snijdt gebruik je verband en ben je ook verbonden, maar als je veel van iemand houdt voel je je verbonden. Logisch...

Het woord wind, als het waait is er wind, als iemand ontlucht laat hij een wind. Maar als iemand erg boos wordt zeggen we wind je niet zo op. Wij kijken er niet meer van op.

Een flauwe grap vinden we kinderachtig en een flauwe soep heeft wat zout nodig. Maar dan zegt de navigatie dat we een flauwe bocht naar links krijgen...

Verwarrend? Mensen die tegenwoordig met een 'Hoi' afscheid nemen in plaats van: tot ziens of doei/doeg, dat vind ik nou verwarrend, flauw hè.

Toedeloe!

Gea van Zadelhoff

Egoïsme, ego en aan jezelf denken

Het is letterlijk een eeuwigdurende strijd.

Als klein kind word je al ingeprent dat bepaalde dingen wel en niet goed zijn. Je mag niet brutaal zijn, je moet netjes dankjewel zeggen en een handje geven als je voorgesteld wordt of tenminste dag zeggen. Je mag niet tegenspreken en moet volwassenen aan het woord laten.

Later moet je nog veel meer, of het nu bij je past of niet.

Je moet naar school, je moet stilzitten, luisteren en vooral je best doen, dan kom je er wel. Hoe hoger opgeleid, hoe beter! Ouders pushen hun kinderen om vooral het VWO te volgen in plaats van Havo of Mavo. Je móet presteren.

Maar wat als je een dromer bent? Als je liever tekent dan leert? Als je liever zorgt voor iemand, dan studeert voor ingenieur?

Wat als je niet voldoet aan alle verwachtingen die je omgeving je oplegt?

Hoe stevig sta je dan in je schoenen? Kun je opboksen tegen verwachtingsvolle ouders, leraren, vrienden? Hoe vind je jouw weg in jouw wereld, waar je volgens anderen niet voor bestemd bent?

Wat als je vriendin of vriend huisje boompje beestje wil, terwijl jij het bij het

idee al benauwd krijgt? Wat doe je dan, terwijl je toch veel van hem of haar houdt?

Pas je je dan aan? Ga je dan maar studeren voor advocaat, terwijl je liever schilderijen wilt maken? Ga je dan maar ploeteren in de VWO-klas terwijl dat veel te hoog gegrepen is? Ga je dan maar samenwonen of trouwen? Geef je iemand een hand, terwijl je diegene eigenlijk een heel akelig mens vindt? Laat je de ander jouw leven bepalen?

Of ... besluit je om dat niet te doen, trouw te zijn aan wat je voelt en denkt? Tegen alle verwachtingen van iedereen in, inclusief geliefden. Durf je naar de onbevangenheid van het kind terug te gaan, durf je alle opgelegde regels te laten varen?

Ben je dan egoïstisch omdat je niet doet wat jouw omgeving van je verlangt? Vaak krijgt diegene dat wel te horen. Blaast diegene zijn of haar ego op als hij/zij/het zegt dat ze heel goed kan schrijven en daar hun werk van wil maken? Of volgt diegene zijn hart en staat diegene open voor het leven zoals het zich voordoet? Hoe kijken mensen daar tegenaan?

Kortom, wat is het verschil tussen egoïsme, ego of aan jezelf denken? Ben je écht egoïstisch als je nee zegt? Nee, tegen opgelegde dingen die wel wenselijk zijn in de maatschappij. Nee, tegen jÓuw gevoel. Nee, tegen jÓuw zingeving. Of is 'aan jezelf denken' juist iets wat iedereen zou moeten doen. In die mate dat je niemand pijn doet of kwetst, maar gewoon in alle rust doet wat bij jouw innerlijke wezen past. Is dat egoïstisch? Of een bevrijding voor jou en iedereen?

Bernadet Hengeveld

Van wie heb ik het schrijven??

20 augustus 1954,

H.M. Piet Hein vertrekt uit de haven van Den Helder.

Mijn vader staat saluerend, strak in de houding, op het schip en mijn moeder, mijn zusje en ik op de kade.

Na de laatste klanken van het Wilhelmus, mogen we eindelijk zwaaien.

Het duurde even voor ik zag waar pappa stond.

Hij gaat voor lange tijd naar Nieuw Guinea.

Ik ga zijn grote reis naar dit verre vreemde land volgen via de bewaarde brieven.

Hij heeft 200 vel luchtpost papier meegenomen

Nu, meer dan 70 jaar later, zijn de brieven eindelijk door mij op volgorde gelegd. Ik ben voorlopig tot nummer 264 gekomen. En heb ze nog lang niet allemaal weer doorgelezen.

In Zee... 20 augustus 1954.

Wat was het vertrek uit Nieuwediep toch eigenlijk mooi.

Al stonden wij aan boord allemaal met een brok in de keel, toch voelden we de grootheid van dat moment allemaal aan.

Het spelen van het Wilhelmus en het stralende zomerweer...

Ik weet nog dat het schip onder het spelen van het volkslied langzaam voorbij gleed en ik zocht het plekje waar pappa stond.

Ik zie nu de foto, maar kan hem niet vinden, de foto is te onduidelijk, in ieder geval bij de onderofficieren.

Ik dacht...hou op met spelen, want ik wil zwaaien. Straks is hij weg!

Zal hij óns wel kunnen zien?

Hij schrijft in deze eerste brief.....

“Ik zag het rode rokje van Anneke, toen de gele mantel van Hennie en toen Mamsie.

Mams had zich eerst iets op de achtergrond gehouden, maar plots zag ik haar en allemaal zo duidelijk!

Haar gelaatsuitdrukking, zo met moeite bedwongen tranen!”

Over een spiegelgladde zee glijdt de boot langs de Nederlandse kust, hij ziet het strand en de badplaatsen met de ontelbare strandtenten en als het donkerder wordt de lichtjes van Scheveningen en Hoek van Holland

Door Het Kanaal langs de krijtrotsen van de Engelse kust.

De eerste zeezieken...

Op naar Cadiz, het tropentenuue kan voor de dag worden gehaald.

Schrijven.....

over het Suezkanaal, links en rechts woestijn, met af en toe een kudde dromedarissen.

Hier een duik nemen in het water is niet verkoelend: 30 graden!

Pappa schreef en schreef en schreef... kantjes vol!

De meeste brieven hadden meer dan 3 kantjes.

Een prachtig handschrift met pen, vaak in zijn hut waar het erg warm was.

Hij zal weinig vrije tijd over hebben gehouden.

En dan op zijn verjaardag op 30 augustus een spannend telefoongesprek.

Radio Scheveningen.

Hallo Scheveningen radio, ik heb hier een telefoonaanvraag voor Den Helder 3801 (ons telefoonnummer). Heeft U mij verstaan?

Hier H.M. Piet Hein, met Overeem. Hij schrijft, het was allemaal eigenlijk te verbluffend om te verwerken.

Verder viert hij zijn verjaardag in het onderofficiersverblijf met een lekkere mokkataart.

Hij schrijft in z'n hut, die met 6 man wordt gedeeld en aan een tafeltje waar slechts plaats is voor 2 man om aan te zitten.

Ik lees dat mijn vader toestemming geeft voor het kopen van een gitaar voor mijn verjaardag.

Maar wel onder het beding dat mijn schoolresultaten en mijn rapport goed blijven.

Hij beschrijft de winkel in Colombo waar hij 10 jaar eerder (in 1945) een ring voor mijn moeder kocht, maar dat alles nu veel duurder is geworden!

Pappa beschrijft de scholen vliegende vissen, hoe ze uit het water omhoog komen en zo'n 200 tot 300 meter verder weer het water induiken. Hoe ze onder water wel een snelheid halen van 60km per uur. Hoe de borstvinnen boven water worden uitgespreid en als vleugels dienen.

Hoe ze bij warm weer of lichte deining vaak op het dek terechtkomen, soms tientallen en dat die lekker door de bemanning worden opgepeuzeld.

Hij beschrijft het dagelijkse bad.

Eerst inzepen met een heel klein beetje zoet water, dan heerlijk onder de douche met zeewater.

En dan als laatste nog een beetje zoet water om je haren en je gezicht af te spoelen.

Hij maakt elke avond een sopje met de uit Holland meegenomen pakken Omo voor zijn ondergoed.

En hoe hij in Singapore zijn voorraadje hoopt aan te vullen.

In de oorlogsjaren was Colombo de 'thuishaven' van de Willem van der Zaan, dus kende hij het goed.

Vervolgens varen naar Singapore.

Er volgt een verslag van winkelen in Singapore.

Wat koopt hij? Een luie stoel om na het werk lekker op het dek te zitten.

Zo'n soort uitklapbare strandstoel.

Verder is hij zuinig, want mijn ouders hebben afgesproken om zoveel mogelijk te sparen.

Wel heeft hij spijt, dat hij te weinig geld heeft omgewisseld, anders had hij zeker weer zo'n mooi Chinees theeservies gekocht.

25-29 september 1954

Op zee, ze varen langs Sumatra en Java op weg naar Sorong Nieuw Guinea

Zo varen we nu in bekende wateren!?

Zondagmorgen om half zes passeren we de evenaar en we hebben 's middags Neptunus gevierd voor de nieuwelingen aan boord.

We zijn door de Java Zee gevaren en ik heb me dus wel afgevraagd hoe vaak ik voorheen deze plaatsen heb doorkruist (gedurende de 5 lange oorlogsjaren).

De bekende punten aan de kusten van Borneo en Celebes varen we voorbij met het bekende gezicht van die grote Makassar zeilschepen.

En dan te weten dat we nu zorgvuldig buiten de 3-mijl zone moeten blijven en niet te dicht onder de kust kunnen komen!!

We zijn dus bijna aan het einde van de heenreis...

Mijn vader schrijft en schrijft...

Zo ver weg... helemaal in Nieuw Guinea... maar toch ook zo dichtbij door al die luchtpostbrieven.

De dunne blauwe velletjes hebben toen een stuk in het leven van mijn vader kunnen ontvouwen, waardoor we hem altijd om ons heen voelden.

En dan, anderhalf jaar later... staan mijn moeder, mijn zus en ik op het (toen nog) kleine Schiphol om hem weer welkom toe te zwaaien!
Dit keer vaart hij niet weg, maar komt hij via elke trede van de vliegtuigtrap weer dichterbij...

Van wie heb ik het schrijven??

Anneke Kettenes

Carpe diem (Pluk de dag!)

Het leven is te kort om daar niet van te genieten. Bij het ouder worden hoor ik veelvuldig vrienden om mij heen dit zeggen. Onlangs nog via WhatsApp. Een vriend van mij heeft momenteel een korte vakantie in Portugal. Hij heeft een vervelende ziekteperiode doorgemaakt en kan nu weer enigszins genieten. Via WhatsApp worden natuurlijk ook leuke afbeeldingen gedeeld. Hij is een hartstochtelijke golfer, vandaar kreeg ik de hier onderstaande afbeelding met daarbij de tekst 'Carpe diem'.

Carpe diem is een Latijns spreekwoord dat 'pluk de dag' betekent. De zinsnede is afkomstig van de Romeinse dichter Horatius

Pluk de dag, waarin de dag overdrachtelijk als een vergankelijke, kortstondig bloeiende bloem wordt voorgesteld, is een aansporing om niet tot morgen uit te stellen wat vandaag gedaan kan worden, overeenkomstig de leer van het Epicurisme. Horatius zag zichzelf als epicurist (aanhanger van een stroming uit de Griekse Filosofie).

Ik heb dit natuurlijk gegoogeld, omdat ik wilde weten waar dit vandaan kwam.
Ik vind het leuk om de context met jullie te delen:

Sapias, vina liques, et spatio brevi spem longam reseces. Dum loquimur, fugerit invida aetas: carpe diem quam minimum credula postero.

Vertaling:

Wees wijs, klaar de wijn en zet je toekomstdroom af tegen de korte tijd die je gegeven is. Terwijl wij praten is de jaloerse Tijd al gevlogen: pluk de dag en reken zo min mogelijk op morgen.

We leven in een periode waarin we de toekomst proberen zeker te stellen door o.a. een goed pensioen op te bouwen. Heerlijk als we de pensioenleeftijd in goede gezondheid halen. Dit ook samen met je partner. Helaas is dit niet voor iedereen weggelegd. Ook mijn vriend is weduwnaar sinds 2008. Geluk is relatief. Zoals veel meer gebeurtenissen in ons leven.

Waar hechten we waarde aan? Dat wordt door eenieder anders ingevuld!
Carpe diem!

Henk van Zadelhoff

De reis

Nog niet aan KVC geschreven en nu, in het vliegtuig naar Vancouver, op weg naar mijn (jeugd)vriendin, die ik voor 't laatst zag op een reünie in 1996 van de lagere school, doe ik mijn verhaal.

Na mijn vierde knieoperatie wilde ik iets om mij op te kunnen verheugen en dacht: ik ga naar mijn vriendin in Canada. Ik boekte een ticket, nadat zij ermee had ingestemd. Toen werd de operatie uitgesteld en ik wachtte en wachtte, veranderde mijn ticket naar september en op 23/5 vond de operatie eindelijk plaats.

In de vierde klas van de lagere school kwam Ada in Santpoort wonen en werd deel van ons vriendinnenclubje. Wij speelden buiten en later, toen wij wat ouder werden, waren de jongens in de buurt onze 'vriendjes'.

Nico was Ada's vriendje en na ruzie thuis ging hij op zijn 18e houthakken in Canada.

Bij zijn terugkomst vroeg hij Ada ten huwelijk en tot mijn verbazing zei zij JA en vertrokken uiteindelijk naar Canada. Met Ada heb ik altijd contact gehouden, eerst met brievenpost en nu al vele jaren per mail.

In Nederland was zij net geslaagd voor apothekersassistente en in Canada hadden zij beiden allerlei banen waarin zij steeds opklom en uiteindelijk makelaar was. Er waren ook moeilijke tijden en de liefde

heeft hen er doorheen geholpen.

Zij kregen twee zonen, de een is zee-bioloog/onderzoeker in New Foundland en de ander brandweerman in Vancouver.

Triest is dat Nico drie jaar geleden in een periode van twee maanden is overleden.

Op de luchthaven van Vancouver wachtte zij mij op, meteen de herkenning, ff wennen want beiden oud(er) geworden en na anderhalf uur rijden kwamen wij in Port Moody aan. Een groot huis waar ik een eigen verdieping tot mijn beschikking kreeg.

Uitzicht vanaf 'mijn' terras

Het verdere avontuur kan beginnen!

Gerda Andriesma

Soep

‘Zit je goed?’

‘Ja, ik zit prima. Wat mij betreft kunnen we.’

Ik pakte het gereedschap bij elkaar en stopte het in het lederen buideltje dat ik in de mand voor aan het stuur legde. Mijn passagier was klein van stuk en bovendien visueel gehandicapt. Hij hield het lange rijwiel in evenwicht tussen zijn benen, die in lichte spreidstand aan weerszijden van het frame waren geplaatst. Geduldig wachtte hij tot ik op zou stappen, zijn ogen gesloten tegen de zon, die hij vermoedelijk slechts waarnam als warmtebron. De tandem was nu geheel op de situatie en het evenement voorbereid.

We konden de paden op en de lanen in, op deze zonnige lentedag, waarop de fietstocht reeds lang van tevoren was gepland. Ik keek Randolph even in het gezicht, voordat ik opstapte. Hij had een ontspannen en guitige uitdrukking en al kon hij mij niet zien, zijn vertrouwen was groot. Zijn rode krulhaar kroop nieuwsgierig onder het olijk geruite visserspetje vandaan. Zijn ogen leken naar voren te springen door de vergrotende glazen in het zware montuur van zijn extravagante bril. Het nut daarvan ontging mij geheel, maar mens wat zag hij er koddig uit. Onwillekeurig trok er een grijns rond mijn kaken.

‘Nu gaan we voor het ‘echie’, hè? Informeerde hij lacherig.

‘Jep!’, reageerde ik. ‘En je weet het nog ...?’

‘Rustig maar gestaag!’, vulde hij ingestudeerd aan. Tijdens de oefenrondjes was hij namelijk nogal onstuimig geweest. Geen moeite met het vertrouwen in de stuurman. Nooit tevoren had hij zich op een tandem laten zetten en de snelheid waarmee hij zich aanvankelijk in het ongewisse had begeven, had mij hooglijk verbaasd. Het riep de vraag op of hij toch meer zag dan ik dacht. Nee hoor; hij zag helemaal niets, maar het was zo spannend om lekker hard te fietsen. Hij werd er zo vrolijk van. Om hem af te leren meteen zo hard van stapel te lopen, was ik een keer vol een zandduin ingereden op de heide. Schaterlachend was hij van zijn zadel geschoten, maar niet voordat ik voelde dat zijn kin of neus – dat bleef duister, een gok – zich tussen mijn schouderbladen boorde. Niet zo’n goed idee dus. Terug op het pad, het zand

nog van het voorwiel en de remtrommels poetsend, had ik hem moeten roepen. Hij was schuddebuikend van het lachen, languit in het gele zand blijven liggen.

Als goede coach leek het me daarna beter om enkele commando's af te spreken. Ze zouden onverbiddeijk moeten worden opgevolgd om verdere ongelukken te voorkomen. 'Rechts' betekende dat hij direct naar rechts over moest hellen en bij 'links' dus naar de andere kant. Zo zouden we snel het evenwicht kunnen herstellen bij een dreigende val. 'Stop' hield in dat hij subiet zou stoppen met trappen, zodat ik de tijd zou hebben om te remmen of bij te sturen. 'Heuvel' moest resulteren in meer kracht op de pedalen, zodat het obstakel zonder al te veel moeite genomen kon worden. 'Opdracht' was het teken dat we moesten stoppen en afstappen om een taak uit te voeren die op de route door de bossen werd aangegeven. Zo begonnen wij na de technische controle op deze negentiende mei aan de 26e Tandemtocht va de STVGA, de Stichting Tandemtocht Visueel Gehandicapt en Amersfoort. Het was nog ver voor het E-bike-tijdperk.

De route liep grotendeels door en vlak langs het bos van de Utrechtse heuvelrug. Af en toe kwamen wij lotgenoten tegen die minder van hun huidige lot genoten dan wij. Ze hielden een te laag tempo aan, waren hopeloos verdwaald of hadden anderszins pech. Wij lieten hen wanhopig achter. Onze route zat netjes achter plastic op de tas in de fietsmand voor op het stuur. Daarmee kon niet zoveel fout gaan. Mijn grootste zorg was mijn impulsieve, schier roekeloze copiloot. Randolph was een deugniet en dat zou ik die dag nog herhaaldelijk kunnen vaststellen. Hij had snel door hoe doorslaggevend het verplaatsen van zijn gewicht was, als hij eens niet rechtdoor wilde. En dat was vaak! De eerste zes kilometer legden we tamelijk probleemloos af. Slechts twee keer had ik mijn volle gewicht, gecombineerd met de remmen, in de strijd hoeven gooien om massief opduikend levend hout te ontwijken. De opdrachten bleken al evenmin een grote uitdaging voor mijn intelligente passagier. Misschien kwam het door de rust in het Trekerbos - in die tijd nog vrij van wolven - of door het even stilvallen van onze communicatie, wellicht ook door het enthousiasme van rooie Randolph na een versnapering en chocolademelk, toen het ineens mis ging.

Ik weet nog dat ik kikkers hoorde kwaken en dat onze lange fiets koppig naar rechts trok. 'Links', schreeuwde ik met heftig overslaande stem, maar er was geen houden meer aan. We schoten resoluut van het zacht knetterende schelpenpad af, zo een paddenpoel in. Hij had 'een leuk geluid' gehoord, waar hij meteen op af wilde en zo zaten we plotseling in de stinkende groene prut. Kennelijk vergetend dat we op een fiets zaten die toch wat meer tijd nodig had om een bocht te maken, had hij zijn bovenlichaam geheel naar rechts gezwiept. Daardoor moest ik wel mee. In de dreigende val trok ik nog het stuur om, maar het had niet mogen baten. De schrik van de koude duik in de groene soep deed mij rillen, terwijl ik opstond en mijn schoenen uit de zompige modder trachtte te trekken.

Geen kikker meer, die nog zijn brede bek opentrok, maar Randolph verkeerde in een lachstuip zonder einde. Op de tast trok hij zijn bril uit de blubber. Zelf zag ik eruit alsof ik het bevel had gekregen me snel en grondig te camoufleren. Slijmerige, slechts halfvergane herfstbladeren van het laatste najaar plakten overal aan mijn doorweekte kleding. Randolph nam er hikkend zijn gemak van. Hij zat nog tot zijn middel in de kikkersoep, die de afgelopen regenachtige dagen juist flink was aangevuld.

Ten slotte zetten wij stinkend en plakkend de tocht voort. Achter Leusden langs, door De Glind, tot we - half opgedroogd - aan de koffie konden in een café in Achterveld. De moerlucht hing echter ongenaakbaar om ons heen en hield andere deelnemers en bezoekers onthutst op een afstand.

De kroegbaas keek mij geringschattend aan. Ik haalde schuldbewust en opgelaten mijn schouders op, terwijl ik wat warmte en troost aan mijn bakkie onttrok. Randolph leek ten volle van zijn appelgebak met slagroom te genieten.

We moesten zo snel mogelijk verder. Op het fietspad naar Stoutenburg gooiden we de vaart erin. 'Om verloren tijd in te halen', riep ik naar Randolph, maar het was eigenlijk opdat de stank ons niet bij zou kunnen houden. Slechts enkele opdrachten en kilometers scheidde ons van het Lockhorsterbos, tussen Amersfoort en Leusden. Daar wachtte ons de eindstreep en een afsluitende consumptie. Al ruim voor de stop zette ik anticiperend de remmen in.

'Soep!', riep Randolph, wiens neus dus toch zeer gevoelig was. 'Dat hébben we al eens gehad vandaag.' Hij grinnikte luidruchtig, oogde modderig bruin met al zijn haar verstopt onder de ernstig vervuilde en platte pet. En dan die dikke bril en vergrote ogen. Had ik nou een pad meegenomen uit die poel? Ik verkoos me stil te houden, zat serieus aan mijn taks. Meewarig ons smerige rijwiel inspecterend, vreesde ik dat het eerst degelijk gereinigd zou moeten worden, voordat ik het weer in kon leveren bij het organisatie-team. Hopelijk beschikten ze over een krachtige waterspuit.

Hans van de Langenberg

Vrij

Benne zo vrij dat ik m'n rechter wijsvinger op m'n smartphone gebruik, waar deze beroemde vinger de letters en cijfers op de smartphone juist aanraakt. Daar en alleen op die plek probeer ik mijn aandacht te richten. Interessant.

Bijzonder woord: vrij.

Nu gaat er veel door mij heen.

Het woord 'vrij' is in feite de basis van het woord 'vrijen'.

Leg mij maar uit of het niet waar is...

He he, wat een ontdekking weer.

De Van Dale hierover reeds bericht.

Antwoord: De directie gaan dit intern overleggen.

Nou ja, zo help je elkaar toch, al is het maar een beetje.

Dan komt nu ook nog aan het licht plotseling het woord 'vrijbuiters'.

Diegene die de buit binnenhalen door zich vrij te voelen, vrij te zijn.

Dat voordeel buiten ze uit. Kortgezegd: meer mogelijkheden, meer creatie's om iets te bereiken. Het is maar, dat u dit ook weet.

Ernaar handelen is de richting....

Met vrij te zijn, vrij te voelen zou je dan meer kunnen bereiken!

Meer jezelf zijn. Meer openstaan.

Zo van: kom maar op, we gaan het weer proberen, in plaats van uitstellen of weet ik wat.

Van vrij word je blij.

En dan nog die 'vrij' dag.

De laatste werkdag!

Hoe lang nog!

Hop naar 4 dagen.

Laatst zat ik behoorlijk in m'n piepzak.
Het speelde zich af tussen de aanrecht en de wand achter mij.
Het voelde geheel niet vrij.
Het was, eerlijk gezegd, eigenlijk niks, maar ik maakte het te groot.
Herkent u dit!
Sorry hoor, het was een eenvoudige verplaatsing van een afvalemmer, die links van mij stond in de keuken en die ik om nodige redenen rechts van mij had geplaatst.
Nou zeg, dat werd me een lange doffe ellende!
Dat werd echt emmeren!
Zwaaide regelmatig voor de afvalemmer naar links in plaats van nu rechts!
En dat ging maar door.
Kunt u zich dit een beetje inbeelden?
En met mij meevoelen.
Wat zou u doen?
Plotseling zag ik het licht op groen gaan, had ik weer het vizier in mij om de knop te hanteren van de 'automatische piloot'
Te automatisch handelen met die afvalemmer!
Herkende dat reeds eerder in mij, helemaal niet prettig van mij en niet bij de les. Potverdrie!
Benne er op gaan letten.
Verademing, zo verschonend en gewoon die 'automatische knop' uitgezet.
Dat was mijn mindere punt.
Heerlijk gevoel, had het nu door!
Uw voorbeeld hoeft geen afvalemmer te zijn hoor.
Ook over 'vrij voelen'.
Ja, heerlijk, maar probeer minder door de omstandigheden en meer en meer proberen door mijzelf!
Oei wat een werk, maar uiteindelijk meer tevredenheid, kreeg ik in de gaten.
Vrolijke groet,

f r e d
steinkühler

Vragen?

Neem dan gerust contact op met één van de wijksteunpunten van Stichting Welzijn Bergen.

Op werkdagen tussen 09.00 en 12.00 uur bereikbaar op:

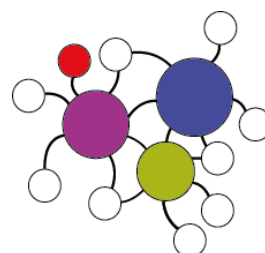
Wijksteunpunt Bergen: T 072 - 582 14 50
Binnenhof 9-11, 1861 JW Bergen

Wijksteunpunt Egmond: T 072 - 506 52 04
Hanswijk 1B, 1934 CP Egmond a/d Hoef

Wijksteunpunt Schoorl: T 072 - 509 52 67
De Sanderij 7, 1871 ER Schoorl

Aanleveren kopij
c.meliefste@welzijnbergen.nl

www.welzijnbergen.nl

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*
ANBI

**Stichting
Welzijn
Bergen**